

HØJESTERET
ANKE- OG KÆREMÅLSUDVALGET

MODTAGET

19 SEP. 2014

Den 18. september 2014
Init lps

Advokat Christian Harlang
Advokatfirma Christian Harlang
Nytorv 5
1450 København K

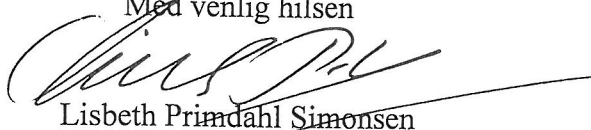
Deres j.nr.: 600096

Højesteretssag nr. 86/2014:

m.fl. v/advokat Christian Harlang og biintervenient International Rehabilitation
Council for Torture Victims (IRCT) og mod Forsvarsministeriet v/kammeradvokaten ved advokat
Peter Biering

Vedlagt fremsendes til orientering kopi af IRCT's brev af 10. september 2014.

Med venlig hilsen

Lisbeth Prindahl Simonsen

kontorfuldmægtig

Højesteret
Anke- og Kæremålsudvalget
Prins Jørgens Gård 13
1218 København K

Pr. e-mail post@hoejesteret.dk og alm. post

10 september 2014

YDERLIGERE BEMÆRKNINGER VEDRØRENDE BIINTERVENTION

jf. retsplejelovens § 252.

Vedr. Højesteretssagsnr. 86/2014:

og 22 andre

mod

Forsvarsministeriet

IRCT skal hermed takke Højesteret for det positive svar på vores anmodning om biintervention i pågældende sag.

Som svar på Højesterets brev af 5 September 2014 skal vi bemærke at vi anser de allerede fremsendt bemærkninger vedrørende sagens materie som værende relevante for kæresagens genstand. Dette begrundes is at bemærkningerne omhandler de positive forpligtelser der påhviler den danske stat til at fremme kærendes adgang til substansbehandling af deres krav om oprejsning gennem effektive retsmidler som følge af internationale menneskerettighedskonventioner tiltrådt af Danmark.

Vi har ikke yderligere bemærkninger vedrørende sagens genstand.

MODTAGE

11 SEP. 2014

HØJESTERET

**International
Rehabilitation
Council for
Torture Victims**

Copenhagen Europe
Center
Vesterbrogade 149,
building 4, 3rd floor
1620 Copenhagen V
Denmark

Tel: +45 44 40 18 30
Fax: +45 44 40 18 54

irct@irct.org
www.irct.org

CVR No. 16 70 10 33

Brussels Liaison Office
205, Rue Belliard
B-1040 Brussels
Belgium

Tel +32 2 230 15 04
Fax +32 2 230 15 49

Geneva Liaison Office
1, Rue de Varembé,
5th floor
1202 Geneva
Switzerland

Tel +41 (0)76 221 5959

*The IRCT enjoys
consultative status
with the UN Economic
and Social Council
and participatory
status with the Council
of Europe.*

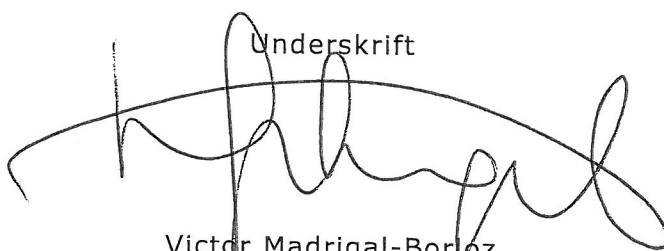

Vi står til rådighed såfremt Højesteret skulle ønske yderligere kommentarer fra IRCT vedrørende konkrete spørgsmål inden for vores kompetenceområde.

København, d. 10. september 2014

Underskrift

Victor Madrigal-Borloz
Generalsekretær

MODTAGET

18 SEP. 2014

HØJESTERET
ANKE- OG KÆREMÅLSUDVALGET

Den 17. september 2014
Init lps

Advokat Christian Harlang
Advokatfirma Christian Harlang
Nytorv 5
1450 København K

Deres j.nr.:

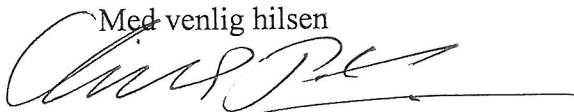
Højesteretssag nr. 86/2014:

— m.fl. v/advokat Christian Harlang og biintervenient International Rehabilitato
Council for Torture Victims (IRCT) mod Forsvarsministeriet v/kammeradvokaten ved advokat Pe-
ter Biering

I denne sag meddeler Højesteret parterne og biintervenienten følgende:

Højesteret har den 11. september 2014 modtaget IRCT's brev af 10. september 2014.

Sagen er herefter optaget til kendelse.

Med venlig hilsen

Lisbeth Primdahl Simonsen
kontorfuldmægtig

7. AUGUST 2014

J.nr.: 7501564 BIE/KTTH

Peter Biering
bie@kammeradvokaten.dk
Direkte +45 72 30 73 42
Mobil +45 25 43 02 07

Højesteret
Anke- og Kæremålsudvalget
Prins Jørgens Gård 13
1218 København K

KOPI

Højesteretssag nr. 86/2014:

m.fl. mod Forsvarsministeriet

Under henvisning til Højesterets brev af 5. august 2014 skal jeg på vegne af Forsvarsministeriet bemærke følgende om anmodningen om biintervention af 4. august 2014 fra International Rehabilitation Council for Torture Victims (IRCT).

Forsvarsministeriet har forståelse for, at IRCT kan have en særlig interesse i sagen om Forsvarsministeriets mulige erstatningsansvar for de irakiske styrkers behandling af de kærende. En tilsvarende interesse blev eksempelvis anerkendt af Højesteret i forbindelse med kæremålet om sikkerhedsstillelse i relation til organisationen Dignity, jf. Højesterets kendelse af 9. august 2014 trykt i UfR 2013, side 3050.

Det bemærkes dog, at IRCT's anmodning om biintervention ikke synes at være begrundet i de forhold, som kæresagen vedrører. Det må således antages at bero på en misforståelse af kæresagens genstand, når IRCT angiver følgende i biinterventionsanmodningen s. 4-5:

"The IRCT understands that the current action before the Supreme Court relates to a request for court appointed and State financed Counsel in a case brought forward by victims of torture and ill-treatment. In particular, the Supreme Court is asked to consider whether the Danish State ought to provide the said means as identified by the victims, under the assumption that the victims do not have the financial means to continue the litigation otherwise."

Af Procesbevillingsnævnets kæretilfaldelse af 11. april 2014 fremgår, at der gives sagsøgerne tilladelse til at kære Østre Landsrets kendelse af 23. december 2013 til Højesteret.

Østre Landsrets kendelse af 23. december 2013 fastslår følgende:

MODTAGET

- 8 AUG. 2014

HØJESTERET

"Da sagsøgerne ikke har givet møde til det berammede forberedende retsmøde den 20. december 2013, afvises sagerne i medfør af retsplejelovens § 360, stk. 1, jf. § 353."

Det er Forsvarsministeriets opfattelse, at dette kæremål alene vedrører spørgsmålet om sagsøgers udeblivelse fra retsmødet den 23. december 2014 og Østre Landsrets efterfølgende afvisning af sagen som følge heraf.

Som også anført i Forsvarsministeriets kæresvarskrift af 2. juni 2014 s. 13-14 blev det for Østre Landsret ikke aktuelt at tage stilling til spørgsmålet om advokatpålæg, fordi advokat Harlang aldrig mødte op til det på forhånd aftalte forberedende retsmøde. Der er således ikke under sagen truffet nogen afgørelse, hverken om advokatpålæg eller om at beskikke eller ikke at beskikke en advokat til de kærende, hvorfor dette spørgsmål ikke kan anses for at være genstand i kæresagen.

Herudover har Forsvarsministeriet ikke bemærkninger til anmodningen om biintervention.

Med venlig hilsen
Kammeradvokaten

v/Peter Biering
— Advokat

ADVOKATFIRMA
CHRISTIAN HARLANG

KOPI

Højesteret
Prins Jørgens Gård 13
1218 København V

Pr. e-mail post@hoejesteret.dk og alm. post

12. august 2014

J.nr. 600096

CHA/CFJ

Vedr. Sagsnr. 86/2014.

m.fl. mod Forsvarsministeriet

De kærende har modtaget kopi af Kammeradvokatens skrivelse af 7. ds. (vedr. IRCTs anmodning om biintervention), hvortil bemærkes:

Det konstateres, at Forsvarsministeriet ikke overfor IRCT har fremsat indsigelser af den karakter, som ministeriet i skrivelse af 11. juli 2013 fremsatte imod Dignitys anmodning om biintervention, da kæremålet om det sagsøgte forsvarsministeriums ulovlige krav om sikkerhedsstillelse skulle behandles af Højesteret¹.

Mod Forsvarsministeriets protest tillod Højesteret ved kendelse af 9. august 2013 Dignity at biintervenere i det daværende kæremål, jf. UfR 2013.3050 H.

Det konstateres herefter, at den eneste indsigelse Forsvarsministeriet v/ Kammeradvokaten har overfor, at IRCT tillades at biintervenere til fordel for de 23 kærende torturofre, er at det internationale rehabiliteringsråd for torturofre skulle have "misforstået kæresagens genstand".

---

¹ Afgjort materielt ved UfR 2013.3358 H.

Der foreligger angående dette en korrespondance mellem Bent Sørensen m.fl. og Jens Peter Christensen, hvis første dokument fremgår af skriftets s. 3.

På ovenstående baggrund skal jeg som advokat for de 23 kærende, jf. retsplejelovens §§ 60 og 61, anmode om, at Jens Peter Christensen viger sit sæde under den resterende behandling af nærværende kæremål og i øvrigt i det omfang der senere evt. måtte blive anledning for Højesteret til at behandle anliggender mellem de samme parter med undertegnede som advokat.

Kopi af nærværende skrivelse og bilag tilgår samtidig hermed Kammeradvokaten v/ advokat Peter Biering.

Med venlig hilsen

Christian Harlang

ADVOKATFIRMA
CHRISTIAN HARLANG

Højesteret
Anke- og Kæremålsudvalget
Prins Jørgens Gård 13
1218 København V

Pr. e-mail post@hoejesteret.dk og alm. post

12. maj 2014

J.nr. 600096

Østre Landsret

CHA/kik

7. afdeling

Bredgade 59

1260 København K

Pr. e-mail 7.afdeling@oestrelandsret.dk

H A S T E R !

Vedr.: Kære af 24. april 2014 af Østre Landsrets beslutninger af 23. december 2013 om ikke-beskikkelse af advokat Christian Harlang i samt afvisning af 23 sager om det danske forsvarsministeriums ansvar for tortur, m.v., under operation "Green Desert" d. 25. november 2004.

I henhold til Procesbevillingsnævnet tilladelse blev kæreskrift i sagen indgivet til Landsretten d. 24. april 2014.

Ved ny telefonisk henvendelse til Højesteret og til Østre Landsrets 7. afd. er det d.d. konstateret, at kæresagen fortsat beror i Østre Landsrets 7. afd., hvilket de kærende hermed må udtrykke deres klare utilfredshed med. De kærende skal hermed kraftigt opfordre Østre Landsret til at ekspedere sagen til Højesteret uden yderligere unødigt ophold.

Der gøres i den forbindelse opmærksom på den allerede for længe siden understregede problemstilling angående sagernes alder og EMRK artikel 6.

De kærende anmoder venligst landsretten om at fremsende bekræftelse på sagens ekspedition.

ADVOKATFIRMA
CHRISTIAN HARLANG

Højesteret
Anke- og Kæremålsudvalget
Prins Jørgens Gård 13
1218 København V

KOPI

Pr. e-mail post@hoejesteret.dk og alm. post

25. april 2014

J.nr. 600096

CHA/CFJ

H A S T E R !

Vedr.: Kære af 24. april 2014 af Østre Landsrets beslutninger af 23. december 2013 om ikke-beskikkelse af advokat Christian Harlang i samt afvisning af 23 sager om det danske forsvarsministeriums ansvar for tortur, m.v., under operation "Green Desert" d. 25. november 2004.

I henhold til Procesbevillingsnævnets tilladelse af 11. ds. (vedlagt) indgav undertegnede g.d. på vegne af 23 irakiske torturofre kæreskrift for Østre Landsret i ovennævnte anliggende. Kæreskrift med bilag vedlægges nærværende skrivelse i kopi.

De kærende har, jf. kæreskriftets sidste side, anmodet om, at mundtlig forhandling af kæremålet finder sted, jf. retsplejelovens § 398. Som grundlag for begæringen henvises til det i kæreskriftet anførte.

Sagskomplekset har verseret siden den første sag blev anlagt d. 13. september 2011. Under hensyn hertil og sagens omstændigheder i øvrigt, jf. EMRK art. 6 m.v., skal de kærende hermed anmode om, at en mundtlig forhandling berammes hurtigst muligt, gerne således, at der vil kunne foreligge en afgørelse inden retsferien.

ADVOKATFIRMA
CHRISTIAN HARLANG

Kopi af nærværende skrivelse tilgår samtidig hermed Østre Landsret og
Kammeradvokaten v/ advokat Peter Biering.

Med venlig hilsen

 Christian Harlang
adv.

MODTAGET

06 FEB. 2014

HØJESTERET
ANKE- OG KÆREMÅLSUDVALGET

Den 5. februar 2014
Init amn

Advokat Christian Harlang
Advokatfirma Christian Harlang
Nytorv 5
1450 København K

Deres j.nr.: 600096

Højesteretssag nr. 6/2014:

m.fl. v/advokat Christian Harlang mod Forsvarsministeriet
v/kammeradvokaten ved advokat Peter Biering

I denne sag meddeler Højesteret parterne følgende:

Vedlagt fremsendes retsbog af 4. februar 2014.

Med venlig hilsen

Anja Mark Nielsen

kontorfuldmægtig

ADVOKATFIRMA
CHRISTIAN HARLANG

K O P I

Højesteret
Anke- og Kæremålsudvalget
Prins Jørgens Gård 13
1218 København V

Pr. e-mail post@hoejesteret.dk og alm. post

15. januar 2013

J.nr. 600096

CHA/CFJ

Vedr. Højesteretssag nr. 6/2014: Ansøgning om kæretiladelse.

Modtagelse af Højesterets skrivelse af 10. ds. anerkendes hermed.

Som det fremgår af min skrivelse til Østre Landsret af 18. december 2013, har Procesbevillingsnævnets afslag på fri proces til følge, at jeg ikke længere kan repræsentere sagsøgerne i de for landsretten verserende sager.

I samme skrivelse har jeg oplyst, at kommunikation til sagsøgerne kan ske via mit kontor, jf. princippet i retsplejelovens § 348, stk. 2, nr. 1, hvorefter én eller flere sagsøgere, der er bosat udenfor EØS-området, har pligt til at oplyse en postadresse indenfor området, hvortil meddelelser til sagsøgerne kan sendes, m.v.

I tilknytning hertil kan jeg endvidere oplyse, at jeg i min skrivelse til Østre Landsret d. 19. december 2013 (og i skrivelse af 20. december 2013) direkte har henvist til bestemmelsen i retsplejelovens § 259. I den forbindelse er endvidere henvist til retsplejelovens § 333, stk. 3.

For så vidt angår indgivelse af ansøgning om kæretiladelse, kan jeg oplyse, at jeg har påtaget mig denne advokatopgave, der består i at tilvejebringe kæretiladelse, og at omfanget heraf, jf. Højesterets skrivelse s. 2, 1. afsnit, er begrænset dertil, idet de tilvejebragte økonomiske ressourcer for tiden ikke strækker længere.

**HØJESTERET
ANKE- OG KÆREMÅLSUDVALGET**

MODTAGET

13 JAN. 2014

Den 10. januar 2014
Init lps

Advokat Christian Harlang
Advokatfirma Christian Harlang
Nytorv 5
1450 København K

Deres j.nr.: 600096

Højesteretssag nr. 6/2014:

m.fl. v/advokat Christian Harlang mod Forsvarsministeriet
v/kammeradvokaten ved advokat Peter Biering

I denne sag meddeler Højesteret parterne følgende:

Højesteret har modtaget Deres brev af 3. januar 2014, hvoraf det fremgår, at De på vegne
m.fl. anmoder om tilladelse til at kære Østre Landsrets beslutning af 23. december
2013 om afvisning af en sag, hvori andragerne optrådte som sagsøgere.

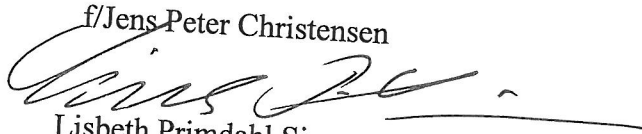
Forud for Østre Landsrets beslutning foregik der en korrespondance mellem Dem og retten om bl.a.
Deres repræsentation af sagsøgerne i den nu afviste sag. Uddrag heraf er gengivet i retsbogen. Det
fremgår endvidere af retsbogen, at landsretten på daværende tidspunkt lagde til grund, at De fortsat
repræsenterede sagsøgerne.

I Deres brev af 3. januar 2014 anfører De, at det fremgår af denne korrespondance, og navnlig De-
res brev til Østre Landsret af 19. december 2013, at sagsøgerne: "... på dette tidspunkt var uden
advokatrepræsentation, ...".

Højesteret skal på denne baggrund anmode Dem om at bekræfte at, og i givet fald også oplyse i hvilket omfang, De repræsenterer andragerne. Højesteret skal anmode om at modtage Deres svar senest den 15. januar 2014.

f/Jens Peter Christensen

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Lisbeth Primdahl Simonsen', written over a horizontal line.

Lisbeth Primdahl Simonsen

kontorfuldmægtig

ADVOKATFIRMA
CHRISTIAN HARLANG

KOPI

Højesteret
Anke- og Kæremålsudvalget
Prins Jørgens Gård 13
1218 København V

Pr. e-mail post@hoejesteret.dk og alm. post

Procesbevillingsnævnet
Store Kongensgade 1- 3, 2. sal
1264 København K

Pr. e-mail post@procesbevillingsnaevnet.dk
og alm. post

3. januar 2013
J.nr. 600096
CHA/CFJ

Vedr.: Ansøgning om køretilladelse.

Sagsøgerne (1) (2) , (3)
(4) (5) og (6)
(7) (8)
(9) (10) (11)
(12) (13) (14)
(15) (16) (17)
(18) (19)
(20) (21)
(22) og (23) har an-

modet mig om at indgive nærværende ansøgning om tilladelse til at kære Østre Landsrets beslutning af 23. f.m. i en sag om tortur, m.v., anlagt mod Forsvarsministeriet, jf. vedlagte udskrift af Østre Landsrets retsbog.

Østre Landsret har, som det fremgår af ovennævnte retsbog, truffet beslutning om bl.a. følgende:

"Da sagsøgerne ikke har givet møde til det berammede forberedende retsmøde den 20. december 2013, afvises sagerne i medfør af retsplejelovens § 360, stk. 1, jf. § 353."

Som det fremgår af undertegnede skrivelser af 18., 19. og 20. december 2013, der vedlægges nærværende ansøgning i kopi, var Østre Landsret allerede på disse tidspunkter, d.v.s. to gange inden og tillige en gang umiddelbart efter retsmødet d. 20. f.m., oplyst om, at sagsøgerne ikke havde mulighed for at give møde for Østre Landsret d. 20. f.m. kl. 9:30 med følgende begrundelse, jf. skrivelse af 18. f.m., 1. afsnit:

"Herved skal jeg meddele, at sagsøgerne ikke kan give møde i sagerne til det indkaldte retsmøde fredag d. 20. december 2013 kl. 09:30, idet Procesbevillingsnævnet d. 11. november 2013 har meddelt afslag på fri proces, og idet sagsøgerne i øvrigt ikke har mulighed for at tilvejebringe de nødvendige ressourcer." (understreget her)

I skrivelse af 19. f.m., s. 1, sidste afsnit, til s. 2, 1. afsnit, anførtes:

"I tilfælde af, at landsretten ud fra det foreliggende mener at måtte skulle beslutte at meddele sagsøgerne advokatpålæg, jf. retsplejelovens § 259 og Lov om Den Europæiske Menneskerettighedskonvention, skal jeg jf. retsplejelovens § 259, stk. 3, 2. pkt., og jf. retsplejelovens § 333, stk. 3, oplyse, at jeg efter sagsøgernes anmodning er villig til at lade mig beskikke under sagerne, i det omfang de vil kunne fortsætte for de danske domstole." (understreget her)

Det fremgår heraf, at de 23 irakiske torturofre på dette tidspunkt var uden advokatrepræsentation i sagerne, og at de anmodede om, at undertegnede blev beskikket for dem som advokat, jf. retsplejelovens § 333, stk. 3, jf. § 259, stk. 3, 2. pkt.

Personer, der er muligt torturofre, skal ikke alene ifølge almindelig dansk ret have reel adgang til en uafhængig og effektiv domstolsprøvelse, jf. bl.a. lov nr. 285 af 1992 om inkorporering af Den Europæiske Menneskerettighedskonvention (herunder selvsagt art. 3, der indeholder et absolut forbud mod tortur samt en lang række processuelle retssikkerhedsgarantier, der

sammen med art. 6 og 13 giver torturofre adgang til en uafhængig og effektiv domstolsprøvelse af deres (in casu: særdeles velbegrundede) anførsler om tortur).

Det samme følger af de internationale forpligtelser, som staten Danmark har påtaget sig, jf. FNs Torturkonventions art. 12 – 14, m.v.

Hvis der skal være nogen som helst realitet i disse forpligtelser, kan Østre Landsret ikke med rette jafvise en sag, hvor der:

1. Er meddelt afslag på fri proces, og der ikke i øvrigt er ressourcemæssig mulighed for at føre sagerne.
2. Som konsekvens heraf er indgivet anmodning om, at de 23 torturofres advokat gennem mere end 2 år beskikkes for dem efter retsplejelovens regler herfor.

Østre Landsrets beslutning om at afvise sagerne med den halve begrundelse, at *"...sagsøgerne ikke har givet møde..."* er klart i strid med gældende ret, inklusive Danmarks internationale forpligtelser.

Det var ligeledes ukorrekt, at landsretten som præmis for sin beslutning har anført i retsbog af 23. f.m., s. 4, 3. sidste afsnit:

"Landsretten forstår advokat Christian Harlangs breve af 18. og december 2013 således, at han fortsat repræsenterer sagsøgerne, hvorfor der ikke er grundlag for at pålægge sagsøgerne at lade sagerne udføre af advokat, jf. retsplejelovens § 259."

Dertil kommer, at Østre Landsret – dersom retten (mod forventning) ikke mente at have fået tilstrækkelige oplysninger om dette, jf. udtrykket *"...forstår..."* – særligt i sager af nærværende karakter har haft en positiv pligt til at afklare spørgsmålet, forinden de 23 tortursager blev afvist fra de danske domstole.

Der henvises i den forbindelse til Højesterets kendelse af 17. september 2013, UfR 2013.3358 H, af hvis præmisser bl.a. fremgår:

"De foreliggende sager angår den danske stats ansvar for påstået tortur, i forbindelse med at dansk militær i Basra i Irak angiveligt tilbageholdt et antal lokale og overgav dem til irakisk politi. Efter det oplyste om de økonomiske forhold der, hvor de kærende bor, er der grund til at antage, at et krav om sikkerhedsstillelse for sagsomkostninger reelt vil kunne afskære de anlagte retssager. Sagernes helt særlige karakter og omstændigheder - den danske stats mulige ansvar for militær magtudøvelse i udlandet og de angiveligt ressourcensvage ofre for tortur i udlandet sammenholdt med statens begrænsede interesse i sikkerhedsstillelsen for sagsomkostninger - indebærer efter Højesterets opfattelse, at det vil være urimeligt at imødekomme Forsvarsministeriets anmodning om sikkerhedsstillelse. Højesteret fritager derfor de elleve kærende for at stille sikkerhed for sagsomkostninger."

Den foreliggende situation, hvor Østre Landsret reelt vælger at afvise sagerne p.g.a. torturofrenes ressourcemangel, er nært sammenlignelig med den situation, som Højesteret med sin kendelse af 17. september 2013 tog stilling til, og hvorved Østre Landsrets 4 ulovlige beslutninger om at afkræve de irakiske torturofre en sikkerhed på 40.000 kr. blev underkendt.

Det er på baggrund af den foreliggende retspraksis m.v. ikke klart, hvorvidt det er Højesteret, der skal tage stilling til nærværende andragende, jf. retsplejelovens § 392, stk. 1, eller Procesbevillingsnævnet, jf. stk. 2. Sagsøgerne finder det mest nærliggende, at andragendet behandles efter stk. 1, idet Østre Landsrets beslutning af 23. f.m. får afgørende betydning for hele retsagens behandling, idet sagerne ved den pågældende beslutning er afvist fra domstolene.

Ansøgerne finder imidlertid, at kravene til, at nærværende ansøgning kan nyde fremme, er opfyldt efter såvel stk. 1 som stk. 2. Der henvises for det første til det ovenfor anførte. Endvidere bemærkes:

Ad retsplejelovens § 392, stk. 1

Spørgsmål med en særlig karakter som de foreliggende ses ikke tidligere afgjort af Højesteret, og kan få betydning for sager af tilsvarende karakter, særligt andre tortursager. Sådanne sager må forventes at komme, og det er derfor også hensigtsmæssigt, at de afklares.

Ad retsplejelovens § 392, stk. 2

Der ses ikke tidligere truffet afgørelse ved de danske domstole om domstolens egne forpligtelser til at beskikke en advokat i tortursager, hvor der af ressourcemæssige årsager ikke er mulighed for at deltage i et forberedende retsmøde. Det er hensigtsmæssigt, at dette afklares.

Kopi af nærværende skrivelse (dog uden bilag) tilgår samtidig hermed Kammeradvokaten v/ advokat Peter Biering.

Med venlig hilsen

/Christian Harlang
CLH ADV.

HØJESTERET
ANKE- OG KÆREMÅLSUDVALGET

Den 17. september 2013
Init tha

Advokat Christian Harlang
Advokatfirma Christian Harlang
Nytorv 5
1450 København K

Deres j.nr.: 600096

Højesteretssag nr. 135/2013:

— og

m.fl. v/advokat Christian Harlang, biintervenient Dignity, Dansk Institut mod Tortur
v/advokat Thorkild Høyer mod Forsvarsministeriet v/ kammeradvokaten ved advokat Peter Biering

Højesteretssag nr. 136/2013:

— v/advokat Christian Harlang, biintervenient Dignity, Dansk
Institut mod Tortur v/advokat Thorkild Høyer mod Forsvarsministeriet v/kammeradvokaten ved
advokat Peter Biering

Højesteretssag nr. 137/2013:

og

v/advokat Christian

Harlang, biintervenient Dignity, Dansk Institut mod Tortur v/advokat Thorkild Høyer mod For-
svarsministeriet v/kammeradvokaten ved advokat Peter Biering

I disse sager meddeler Højesteret parterne og biintervenienten følgende:

Vedlagt fremsendes kendelse afsagt dags dato.

Sagens akter er sendt til Præsidenten for Østre Landsret.

Med venlig hilsen

Tina Halberg
kontorfuldmægtig

ADVOKATFIRMA
CHRISTIAN HARLANG

OVERBRINGES

Højesteret

Anke- og Kæremålsudvalget

Prins Jørgens Gård 13

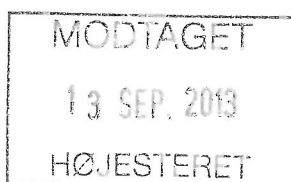
1218 København V

K O P I

13. september 2013

J.nr. 600096

CHA/PEH

Vedr.: Højesterets sag 135, 136 og 137/2013.

Hermed følger de efterspurgte originale bilag, dvs. de dokumenter Højesteret ikke allerede har modtaget fra Østre Landsret eller direkte herfra - bortset fra i ekstrakt - i de omhandlede sager:

<u>BILAG</u>	<u>DATO:</u>	<u>TEKST:</u>
49 (nyt dok)	18.01.2013	Indkæredes skrivelse til Østre Landsret
28 (nyt dok)	10.07.2013	CIA World Factbook om Irak (uddrag)
39 (nyt dok)	28.08.2013	Procesbevillingsnævnets afgørelse vedr. kærende (1)
40 (nyt dok)	29.08.2013	Kærende (1)s anmodning om aktindsigt til Procesbevillingsnævnet
41 (nyt dok)	29.08.2013	Kærende (2) til (11)s klage til Procesbevillingsnævnet
42 (nyt dok)	04.09.2013	Erklæring om irakisk ret fra dr. Albert Issa Nothor, Iraks ambassadør i Danmark med fremsendelsesmail
43 (nyt dok)	08.09.2013	Erklæring om de kærendes formueforhold
44 (nyt dok)	Udateret	Lønoplysninger for kærende (2) med autoriseret oversættelse af 10. september 2013
45 (nyt dok)	Udateret	Lønoplysninger for kærende (4) og (5) med autoriseret oversættelse af 10. september 2013
46 (nyt dok)	Udateret	Lønoplysninger for kærende (6) med autoriseret over-

ADVOKATFIRMA
CHRISTIAN HARLANG

- 47 (nyt dok) Udateret   sættelse af 10. september 2013
Lønoplysninger for kærende (9) med autoriseret over-
sættelse af 10. september 2013
- 48 (nyt dok) Udateret   Lønoplysninger for kærende (11) med autoriseret over-
sættelse af 10. september 2013

Med venlig hilsen
Christian Harlang

v/ Peter Hellmers, advokat

ADVOKATFIRMA
CHRISTIAN HARLANG

Højesteret
Prins Jørgens Gård 13
1218 København V

K O P I

Pr. fax 33 15 00 10,
e-mail post@hoejesteret.dk og alm. post

6. september 2013

J.nr. 600096

CHA/CFJ

Vedr. Højesteretssag nr. 135 – 137/2013:
Forsvarsministeriet.

m.fl. mod

De kærende har pr. fax kl. 12:04 modtaget Højesterets kendelse af d.d. kl. 12:00 om tilladelse til billed- og lydoptagelse *"...under den mundtlige forhandlings påbegyndelse i forbindelse med retsformandens gengivelse af sagsnr., parter og påstande samt den efterfølgende afsigelse af kendelse i nærværende sager..."*

De kærende har ikke forinden modtaget nogen orientering om den ifølge retsbogen af d.d. foreliggende anmodning af 2. og 28. f.m.

De kærende ønsker som følge af sagens karakter og til hensynet for deres personlige sikkerhed, at der ikke kan foretages offentlig gengivelse af lydoptagelser for så vidt angår retsformandens gengivelse af de kærendes navne.

Kopi af nærværende skrivelse med bilag tilgår samtidig hermed Kammeradvokaten v/ advokat Peter Biering og biintervenienten.

Med venlig hilsen

Christian Harlang

Modtager	Starttid	Tid	Udskr.	Res.	Note:
33150010	09-06 12:51	00:00:19	001/001	OK	

Note: TMR: Timer TX, POL: Poll., ORG: Indst.
for orig.format, FME: Ram.sletn. TX,
MIX: Bld. Orig. TX, CALL: Manuel TX, CSRC:
CSRC, FWD: Videre-send, PC: PC-Fax,
BND: 2-sidet bind.sretning, SP:
SPEC: Orig., FCODE: F-kode, RTX: Re-TX,
RLV: Relæ, MBX: Fortrolig, BUL: Bulletin,
SIP: SIP Fax, IPADR: IP-adr. Fax, I-FAX: I-fax

Res. OK: Kommunikation OK, S-OK: Stop kommunikation, PW-OFF: Afbryder FRA,
TEL: RX fra TEL, NG: Anden fejl, Cont: Fortsæt, No Ans: Intet svar,
Refuse: Modtagelse afvist, Busy: Optaget, M-Full: Hukommelse fuld,
LOVR: Modtager længe over, POVER: Modtager side over, FIL: Filfejl,
DC: Afkod fejl, MDN: MDN-svarfejl, DSN: DSN-svarfejl.

ADVOKATFIRMA
CHRISTIAN HARLANG

Højesteret
Prins Jørgens Gård 13
1218 København V

Pr. fax 33 15 00 10,
e-mail post@hoejesteret.dk og alm. post

6. september 2013
J.nr. 600096
CHA/CFJ

Vedr. Højesteretssag nr. 135 - 137/2013:
Forsvarsministeriet.

m.fl. mod

De kærende har pr. fax kl. 12:04 modtaget Højesterets kendelse af d.d. kl. 12:00 om tilladelse til billed- og lydoptagelse "...under den mundtlige forhandlings påbegyndelse i forbindelse med retsformandens gengivelse af sagsnr., parter og påstande samt den efterfølgende afsigelse af kendelse i nærværende sager..."

De kærende har ikke forinden modtaget nogen orientering om den ifølge retsbogen af d.d. foreliggende anmodning af 2. og 28. f.m.

De kærende ønsker som følge af sagens karakter og til hensynet for deres personlige sikkerhed, at der ikke kan foretages offentlig gengivelse af lydoptagelser for så vidt angår retsformandens gengivelse af de kærendes navne.

Kopi af nærværende skrivelse med bilag tilgår samtidig hermed Kammeradvokaten v/ advokat Peter Biering og biintervenienten.

Med venlig hilsen

Christian Harlang

Christian F. Jensen

Fra: Christian F. Jensen
Sendt: 6. september 2013 12:56
Til: 'post@hoejesteret.dk'
Cc: 'th@nyhavnsadvokaterne.dk'; 'bie@kammeradvokaten.dk'
Emne: Vedr.: Højesteretssag nr. 135 – 137/2013: m.fl. mod Forsvarsministeriet.
Vedhæftede filer: 130906 skrivelse til Højesteret.pdf

Til Højesteret, med kopi til Kammeradvokaten v/ advokat Peter Biering og advokat Thorkild Høyer

Hermed vedhæftes skrivelse af d.d., som tillige er fremsendt med fax og pr. alm. post.

Med venlig hilsen

Christian F. Jensen, advokat
Advokatfirma Christian Harlang
Nytorv 5
1450 København K
Tlf.: 33 12 20 62
Fax 33 12 20 63
E-mail: cfj@harlanglaw.dk
www.harlanglaw.dk

MODTAGET

06 SEP. 2013

HØJESTERET
ANKE- OG KÆREMÅLSUDVALGET

Den 4. september 2013
Init mjn

Advokat Christian Harlang
Advokatfirma Christian Harlang
Nytorv 5
1450 København K

Deres j.nr.: 600096

Højesteretssag nr. 135/2013:

og

m.fl. v/advokat Christian Harlang, biintervenient Dignity, Dansk Institut mod Tortur
v/advokat Thorkild Høyer mod Forsvarsministeriet v/ kammeradvokaten ved advokat Peter Biering
Højesteretssag nr. 136/2013:

og

v/advokat Christian Harlang, biintervenient Dignity, Dansk
Institut mod Tortur v/advokat Thorkild Høyer mod Forsvarsministeriet v/kammeradvokaten ved
advokat Peter Biering

Højesteretssag nr. 137/2013:

og

v/advokat Christian
Harlang, biintervenient Dignity, Dansk Institut mod Tortur v/advokat Thorkild Høyer mod For-
svarsministeriet v/kammeradvokaten ved advokat Peter Biering

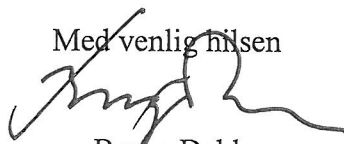
I disse sager meddeler Højesteret parterne og biintervenienten følgende:

Højesteret har modtaget direktør Karin Verlands brev af 30. august 2013, hvoraf fremgår, at hun anmoder om, at juridisk seniorrådgiver i DIGNITY – Dansk Institut mod Tortur, Dorrit Kjær Christiansen, må møde for biintervenienten i forbindelse med den mundtlige forhandling af kæremålene den 11. september 2013, jf. retsplejelovens § 260, stk. 3, nr. 4.

Højesteret har ingen bemærkninger til, at instituttets juridiske seniorrådgiver møder for biintervenienten i forbindelse med den mundtlige forhandling af kæremålene den 11. september 2013.

Med venlig hilsen

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Børge Dahl', written over the printed name.

Børge Dahl

ADVOKATFIRMA
CHRISTIAN HARLANG

OVERBRAGT

Højesteret

Prins Jørgens Gård 13

1218 København V

K O P I

29. august 2013

J.nr. 600096

CHA/CFJ

Vedr. Højesteretssag nr. 135 - 137/2013:
Forsvarsministeriet.

m.fl. mod

Hermed overbringes:

1. Udskrift af Østre Landsrets beslutninger af 8. juni 2012, 10. august 2012 og 7. januar 2013 (22 eksemplarer).
2. Ekstrakt (8 eksemplarer).
3. Sammenfattende processkrift (8 eksemplarer).

De kærende forventer at kunne indlevere 8 eksemplarer af materialesamling i morgen, fredag d. 30. ds.

Tidsplan afstemt mellem parterne er indsat i ekstrakten.

Kopi af nærværende skrivelse med bilag tilgår samtidig hermed Kammeradvokaten v/ advokat Peter Biering og biintervenienten v/ advokat Thorkild Høyer.

Med venlig hilsen

Christian Harlang

ADVOKATFIRMA
CHRISTIAN HARLANG

K O P I

Højesteret
Prins Jørgens Gård 13
1218 København V

Pr. e-mail post@hoejesteret.dk og alm. post

16. juli 2013
J.nr. 600096
CHA/CFJ

Ferielukning:

Advokatfirmaet er ferielukket i
uge 30 og 31
(fra mandag d. 22. juli til og med
fredag d. 2. august 2013)

Vedr. Højesteretssag nr. 135 – 137/2013:
Forsvarsministeriet.

m.fl. mod

De kærende er opmærksomme på, at Højesteret ifølge indholdet af skrivelse af 12. ds. ikke har meddelt biintervenientansøgeren frist til d. 19. ds. til at fremkomme med bemærkninger til indkæredes protest mod biintervention.

De kærende har modtaget Kammeradvokatens skrivelse af 11. ds.

De kærende fastholder i det hele deres bemærkninger af 5. ds. til støtte for biinterventionen, og skal dertil føje følgende:

Indkærede har anført i sin skrivelse af 11. ds., at det er *"...vanskeligt at se, hvorledes biintervention i en konkret retssag om et spørgsmål af procesretlig karakter (sikkerhedsstillelse) falder inden for Dignity's vedtægtsmæssige eller faktiske formål, herunder hvori foreningens – eller dennes medlemmers - retlige interesse i udfaldet af kæresagen skulle bestå..."* De kærende bemærker hertil:

1. Kæremålets genstand.

Spørgsmålet om sikkerhedsstillelse i nærværende kæremål drejer sig ikke alene om, hvordan en bestemmelse i retsplejeloven (§ 321) skal fortolkes. Kæremålet drejer sig om, hvorledes reglen skal fortolkes bl.a. set på baggrund af EMRK art. 3 og 6 samt FNs torturkonventions art. 12, 13 og 14, hvoraf General Comment no. 3 af 13. december 2012 til sidstnævnte (kæremålets bilag 15) i pkt. 38 henviser til et egentligt forbud mod, at medlemsstater opstiller hindringer for retten til oprejsning, f.eks. i form af procedurereregler og ressourcemæssige blokader.

Om torturofre (som de kærende) kan tilpligtes at stille sikkerhed på trods af EMRK art. 3 og 6 samt FNs torturkonventions art. 12 – 14 angår med al ønskelig tydelighed Dignity.

Det falder indenfor Dignitys formål at indtræde som biintervenient i søgsmål, der vedrører et sådant tema. Nærværende kæremål er anerkendt som principielt, og kan få betydning for lignende sager i fremtiden for de torturofre, Dignity har til formål at støtte med rehabilitering, m.v.

Dignitys interesse i kæremålssagen må således betegnes som klar, elementær og central.

De kærende vil blive nødt til at frafalde sagerne, hvis Østre Landsrets afgørelser om sikkerhedsstillelse fastholdes, idet de ikke besidder ressourcer til at kunne gennemføre søgsmålene.

Jeg har forstået Dignity således, at Dignitys ønske er ved sin biintervention at medvirke til, at domstolsbehandling af sagerne for de kærende ikke afskæres allerede af ressourcemæssige grunde.

2. Dignitys formål.

Dignity skal som biintervenient netop ikke kunne påvise en retlig interesse i sagen i snæver forstand som egentlig part. Der kan også være tale om en interesse af mere indirekte karakter, og prøvelsestemaet desangående går ud på, om Dignitys indtræden i sagen findes rimelig og velbegrundet.¹

Dignity har som sit overordnede hovedformål at virke imod tortur og de som udgangspunkt livsvarige følger af tortur.

Dette sker bl.a. ved forskning, behandling og rehabilitering, støtte af konkrete initiativer og projekter hos tredjemand, o.s.v., o.s.v.

Endvidere sker dette, jf. institutionens vedtægters § 2², 4. prik, ved:

"Som led i denne virksomhed støttes nationale og internationale initiativer, organisationer, organer og projekter, der beskæftiger sig med aktiviteter, der har til formål at forebygge/hindre tortur og/eller overvinde følgerne af tortur."

Nærværende kæremål er iværksat af de kærende som et initiativ/et projekt, der bl.a. beskæftiger sig med aktiviteter, der har til formål at forebygge, hindre og overvinde følgerne af tortur, bl.a. ved at opnå anerkendelse, oprejsning og undersøgelse i de kærendes materielle sager.

Det ligger altså klart indenfor Dignitys formål at støtte retssager som de foreliggende for irakiske torturofre, herunder kæremål i sådanne retssager.

---

¹ Jf. f.eks. Gomard og Kistrup – "Civilprocessen", 6. udgave 2007, s. 457, 3. afsnit, og Kommenteret Retsplejelov I, 8. udgave 2008, s. 527, pkt. [2], 1. afsnit.

² Biintervenientansøgerens bilag I.

Derfor kan der til støtte for Dignitys ansøgning af 25. f.m. også henvises til Østre Landsrets kendelse af 1. juli 1994, trykt i UfR 1994.780/2Ø³, hvor landsretten lagde udtrykkeligt vægt på, at:

"Et søgsmål af et indhold som det foreliggende falder klart inden for det formål, der er beskrevet i sagsøgers organisations vedtægter."

Det kan tillige ikke lægges til grund, at de mange eksempler på, hvorledes Dignity kan efterleve sit formål, og som er angivet i den selvejende institutions vedtægters § 2, er udtømmende. De mange eksempler viser, hvad Dignitys hovedformål går ud på.

Foreningers og organisationers m.v. almindelige interesse i at fremme deres formål vil selvkært kunne begrunde et ønske om at indtræde i retssager om spørgsmål, der angår foreningen, til støtte for såvel egne medlemmer som ikke-medlemmer.⁴ Dette er et anerkendt princip i retsstaten.

De kærende skal endvidere henlede opmærksomheden på, at ét medlem af Dignitys bestyrelse (bestyrelsesformand og advokat Thorkild Høyer) er udpeget af Advokatrådet, jf. vedtægternes 4, stk. 1, 3. kursiverede afsnit.

3. Øvrigt.

Biintervention udgør i reglen ikke nogen reel belastning af en sag. Hensyn til procesøkonomi og retssystemets effektivitet tilsiger på ingen måde, at Dignity ikke skulle kunne indtræde som biintervenient med dertilhørende f.eks. 15 minutters taletid under den berammede hovedforhandling af nærværende kæremål d. 11. september d.å.

---

³ Medtaget i biintervenientansøgerens materialesamling, s. 4 – 5.

⁴ Jf. f.eks. Gomard og Kistrup – "Civilprocessen", 6. udgave 2007, s. 458, 1. afsnit, og Kommenteret Retsplejelov I, 8. udgave 2008, s. 528, højre spalte, nederst.

ADVOKATFIRMA
CHRISTIAN HARLANG

Indkæredes bemærkninger til 2 af de i alt 4 domstolsafgørelser, som Dignity har medtaget i sin materialesamling, tilføjer ikke sagen noget nyt. De afgørelser taler alle på hver deres måde for, at Dignitys ansøgning om biintervention imødekommes af Højesteret.

Kopi af nærværende skrivelse med bilag tilgår samtidig hermed Kammeradvokaten v/ advokat Peter Biering samt advokat Thorkild Høyer.

Med venlig hilsen

Christian Harlang

ADVOKATFIRMA
CHRISTIAN HARLANG

Højesteret
Prins Jørgens Gård 13
1218 København V

KOPI

Pr. e-mail post@hoejesteret.dk og alm. post

5. juli 2013
J.nr. 600096
CHA/CFJ

Vedr. Højesteretssag nr. 135 - 137/2013:
Forsvarsministeriet.

m.fl. mod

Til orientering vedlægges kopi af mine skrivelser af d.d. til Procesbevillingsnævnet (for så vidt angår kærende (1), og Civilstyrelsen (for så vidt angår de kærende (2) til (11), m.fl.).

I betragtning af, at sagerne bortfalder for Højesteret i tilfælde af fri proces, vil jeg samtidig med, at svar fremkommer fra Procesbevillingsnævnet og/eller Civilstyrelsen tilsende Højesteret underretning herom.

Kopi af nærværende skrivelse med bilag tilgår samtidig hermed Kammeradvokaten v/ advokat Peter Biering.

Med venlig hilsen

Christian Harlang

ADVOKATFIRMA
CHRISTIAN HARLANG

K O P I

Højesteret
Prins Jørgens Gård 13
1218 København V

Pr. e-mail post@hoejesteret.dk og alm. post

5. juli 2013
J.nr. 600096
CHA/CFJ

Vedr. Højesteretssag nr. 135 - 137/2013:
Forsvarsministeriet.

m.fl. mod

Anmodning af 25. juni 2013 fra Dignity om tilladelse til biintervention er modtaget.

De kærende udtaler sig til fordel for, at Højesteret imødekommer biinterventionsbegæringen, og kan i det hele henvise til det, der er anført i begæringen.

Kopi af nærværende skrivelse med bilag tilgår samtidig hermed Kammeradvokaten v/ advokat Peter Biering samt advokat Thorkild Høyer.

Med venlig hilsen

Christian Harlang

ADVOKATFIRMA
CHRISTIAN HARLANG

Kopi

Højesteret
Prins Jørgens Gård 13
1218 København V

Pr. e-mail post@hoejesteret.dk og alm. post

5. juni 2013
J.nr. 600096
CHA/CFJ

Vedr.: Kære af 29. maj 2013 af Østre Landsrets beslutninger om sikkerheds-
stillelse i sager om det danske forsvarsministeriums ansvar for tor-
tur, m.v., under operation "Green Desert" d. 25. november 2004.

Som advokat for de kærende, (1) (2)
(3) (4) (5) og
(6) , (7) , (8)
, (9) , (10) og (11)

i en sag om tortur, m.v., anlagt mod Forsvarsministeriet (p.t. verse-
rende for Østre Landsrets 7. afdeling, sagsnr. B-3421-11, B-397-12, B-1162-
12 og B-3534-12) bemærkes hermed følgende:

Fra Østre Landsret er modtaget vedlagte skrivelse, hvoraf bl.a. fremgår:

*"Herved fremsendes kæreskrift af 29. maj 2013 med bilag 1-11 fra sagsø-
gernes advokat, advokat Christian Harlang medfølgende sagens akter
med bilag samt fuldstændig retsbogsudskrift."*

Sagerne er overordentligt omfattende og komplekse. På de kærendes vegne
ønsker jeg (til sikring af, at det relevante, fuldstændige materiale er modta-
get) at få mulighed for at foretage et kort gennemsyn af det, der er modtaget
fra Østre Landsret og ønsker venligst at blive kontaktet herom, gerne telefo-
nisk, med henblik på at aftale et tidspunkt, hvor en medarbejder fra mit kon-
tor kunne foretage en gennemgang af det af Højesteret modtagne materiale.
Alternativt modtages materialet gerne i udlån i et døgn, men jeg går ud fra,
at Højesteret foretrækker den førstnævnte fremgangsmåde.

ADVOKATFIRMA
CHRISTIAN HARLANG

Telefonisk henvendelse bedes venligst rettet hertil (til advokat Christian F. Jensen eller advokat Peter Hellmers).

Kopi af nærværende skrivelse med bilag tilgår samtidig hermed Kammeradvokaten v/ advokat Peter Biering.

Med venlig hilsen

Christian Harlang

